ושקיבלו פסולין וזרקו את דמו מאי לאו שקיבלו פסולין וזרקו פסולין לא (א) שקיבלו פסולין א"נ שזרקו פסולין א] אויר מזבח כמזבח דמי או לא ת"ש כשם שהמזבח מקדש כך ב] הכבש מקדש ואי אמרת אויר מזבח לאו במזבח דמי אויר כבש נמי לאו ככבש דמי היכי מסיק ליה מכבש למזבח הוה ליה ירוד, דנגר ליה הא אויר יש בין כבש למזבח דעבו לכבש ככבש רובו למזבח כמזבח תיפשוט מהא הא דבעי רמי בר חמא יש חיבור ג] לעולין או לא תיפשוט דיש חיבור הא לא קשיא תיפשוט, מתקיף לה רבא בר רב חנן ואי אמרת אויר מזבח כמזבח דמי ד] עולת העוף דפסלה במחשבה היכי משכחת לה הא קלטה מזבח, מתקיף לה רב שימי בר אשי אלמה לא משכחת לה כגון דאמר הריני מולקה על מנת להורידה למחר ולהעלותה ולהקטירה, הניחא לרבא דאמר לינה מועלת בראש המזבח אלא לרבה דאמר אין לינה מועלת בראש המזבח ליתא למחשבתו לרבה נמי משכחת לה כגון דאמר הריני מולקה על מנת להורידה קודם עמוד השחר ולהעלותה לאחר עמוד השחר, לרב גיסא מיהא תיפשוט דאויר מזבח כמזבח דמי דאי ס"ד אויר מזבח לאו כמזבח דמי

חטאת

שקיבלו פסולין והדר זרקו פסולין, ולמה לי 'זרקו' מקבלה איפסלה לה אי לאו לאשמועינן טעמא דזרקו פסולין הוא דהוו איברים בתורת אם עלו לא ירדו ולכתחלה לא יעלו דהפסט בשר בזריקת פסולין הא זרקו כשרין, לכתחלה נמי יעלו האיברים דזריקה מעלייתא הוא ואע"ג דקיבלו פסולין משום ה] דקדשיה כלי שרת ליזרוק לכתחלה: אי נמי שזרקו פסולין. ומשום היא גופא איצטריך לאשמועינן אם עלו איברים לא ירדו אף על פי שנפסלו בזריקה: אויר המזבח. אם תלה איברים פסולים באויר ראש המזבח כמזבח דמי ולא ירדו: או לאו. כמזבח דמי וירדו: היכי מסיק לה מכבש למזבח. הא כי מגבה ליה באויר הכבש הוה ליה ירוד ותנן כך אם ירדו לא יעלו: דעבו דנגד ליה. גוררן עד המזבח ואינו מגביהן: ופרכינן אויר יש בין כבש למזבח. כדאמרן בפרק קדשי קדשים (לעיל דף סב:) וכי מטי כנגד אותו אויר הוה ליה ירוד: ומשני רובו לכבש ככבש כו'. מה שכנגד ו] אויר שדינן ליה בתר רובא אם רוב האבר בכבש שדינן ליה בתר כבש ואי ז] רובן במזבח שדינן ליה בתר מזבח: יש חבור בעולין. דלא חשבינן להו כמאן דמיפרת ואזלינן בהו בתר רובא או אין חיבור: (א) תפשוט דיש חיבור. דאי אין חיבור קמא קמא דמטא כנגד אויר איפסיל ליה ובכריתות (דף יד.) גרסינן ליה בלישנא אחרינא תיפשוט דבעי רמי בר חמא הלכו באיברים אחר הרוב או לא הלכו: עולת העוף. שמליקתה בראש המזבח: היכי משכחת לה. דפסל בה מחשבה חוץ לזמנו הא קלטיה אויר המזבח דאי נמי אמרינן לינה מועלת בראש המזבח וקיים זה את מחשבתו ושהה עד למחר והקטירה, בת הקטרה היא, דהא פסולין שעלו לא ירדו, וכיון דבת הקטרה מחר לכתחלה היא אמאי פסלה בה מחשבת הקטרת מחר: אלמה לא. בתמיה, (ב) ולא משכחת בה פסול מחשבה והא משכחת כגון שחישב עליה להוריד למחר לאחר שנפסל ולהעלותה ולהקטירה דכיון ח] (דאיקיים) ליה מחשבתו תו לא סלקא דהא איפסל ליה בלינה, השתא נמי אהני בה מחשבה: ופרכינן אתקפתא דרב שימי: הניחא לרבא דאמר לינה מועלת. איכא ט] לאשכחא בכה"ג: אלא לרבה. אפי' קיימא למחשבתו לא מיפסל וכל שכן דמחשבה לא י] הויא: ומהדרינן לרבה נמי כו' להורידה קודם עמוד השחר וכיון דעמוד השחר משכחת לה ארלפה פסיל לה בלינה הילכך מהניא לה נמי מחשבה: לרב גיסא מיהא תפשוט כו'. רב שימי מסיים ביה באתקפתיה הכי: את בעי למילף מיניה אויר מזבח לאו כמזבח דמי, לאידך גיסא מלית למיפשט מינה ולמימר דכמזבח דמי דאי לא כמזבח דמי:

חטאת

והגססים שנטמאו משקדשו בכלי אין להם פדיון דמשמע מקרב לא קרבו יא] *בשרטו לכלי חול איירי וכן היה מקריב מנחת העומר ונטמאת בידו אומר לו הבא אחרת תחתיה בהכי מוקמינן לה מיהו אכתי קשה לפי' דאי מעיקרא ס"ד דלענין פדיון קבעי אם כן לא הוה ליה למימר לכתחלה ליקרב מיבעיא לי אלא ליקרב מיבעיא לי ומדקאמר לכתחלה ליקרב מיבעיא לי משמע דמעיקרא נמי הוה ידע דליקרב קמיבעיא ליה אלא דמיבעיא ליה בדיעבד ועוד הקשה ה"ר פטר לפרש"י יב] שהשיב ר"י דדוקא משום דזרקוהו פסולין אחרי שקבלו פסולין אבל קבלו פסולין וזרקוהו כשרים יעלו יג] תחילה ליקרב איברים דכלי שרת מקדשין לכתחלה ליקרב דבהדיא אמרינן בפ"ק דמנחות (דף ז.) והא בעי מיניה ר"ש לקיש מרבי יוחנן כלי שרת מהו שיקדשו פסולין לכתחלה ליקרב וא"ל אין מקדשין ומשני אין מקדשין ליקרב אבל מקדשין ליפסל ש"מ דאין מקדשין ליקרב פשיטא ליה הילכך נראה פר"ת שפירש דמעיקרא ס"ד דר' יוחנן דקבעי מיניה אם העלה פסולין לגבי מזבח בכלי שרת ומפסיק הכלי שרת וקמיבעי ליה נהי דאין לומר דלא ירדו מטעם דאויר מזבח כמזבח דמי שהרי תחתית הכלי מפסיק מיהו כלי שרת שמא מתוך קדושתו לא הוי חלילה והוי כאילו הפסולים ע"ג המזבח ממש דלא ירדו או הויא חלילה וירדו אמר ליה תניתוה כשם שהמזבח כו' לענין דאם עלו לא ירדו כך הכלים מקדשין לענין זה יד] (מכאן ואילך לשון ר"ת) א"ל לכתחלה ליקרב קמבעיא לי דסבר ר"ש לקיש דאיכא לאוקומה מתני' דקתני טו] *הך כלים מקדשים שאם עלו בכלי ע"ג המזבח לא ירד דאין כאן לא קדושת המזבח ולא קדושת אויר הואיל והם בכלי וקבעי שאם לא העלה הקמצין הפסולין בכלי אלא קדשו בכלי מהו שיעלו לכתחלה דכי היכי דמזבח מקדש מה שנגע בו ולא ירדו כך כלי מקדש מה שנגע בו ולא ירדו או לא א"כ העלהו אמר ליה תניתוה שקבלו פסולין וזרקו את דמו מאי לאו שקבלו פסולין וזרקו פסולין כלומר שקבלו פסולין וזרקו בדיעבד הא אם לא זרקוהו לכתחלה לא יזרוק דהכי מיפרשא מתני' הלן והיוצא כו' שזרקו את הדם בדיעבד לא ירד הא אם לא זרקוהו לא יעלה והא דקאמר וזרקו פסולין פי' דמתני' [כך] הוא ואינו אלא מסיים לשון המשנה ולאו טז] מפסולא קדייק תדע שלא היה לו לומר רק לא שקבלו אי נמי זרקו אלא דר"ש לקיש דדחי ליה בפסולין יז] מוקי לה והיינו דאמר בפ"ק דמנחות (ג"ז שם) והא בעי מיניה ר"ש לקיש (כו') מר' יוחנן כלי שרת מהו שיקדשו פסולין [כו'] ואמר ליה אין מקדשין *עד לא קבלו פסולין ואי נמי זרקו פסולין כלומר שקבלו פסולין אם עלה הבשר לא ירד והדם יעלה ויזרק דכלי שרת מקדשין לכתחלה ליקרב אי נמי אם זרקו פסולין הבשר אם עלה לא ירד והדם לא יתקנה דהא המשנה בכל עניינים אם עלה לא ירד קתני בין חומרא בין קולא *כדמוכח לשון ר"ת וכל מה שפירשתי לפירוש הקונטרס שהעמדתי יח] *בעודן בכלי חול צריך לפרש גם לפי' ר"ת למאי דבעי למימר ר"ל דמקדשין לכתחלה ומה שפי' הדם לא יתקנה אין שייך להזכיר כאן דלאו היינו אם עלו לא ירדו דאפילו מאן דאית ליה גבי דם אם עלו ירדו מודה יט] בדם הנזרק דקלטו מזבח דאי לא הוי אלא לר"ג דוקא א"כ בסמוך דפריך חטאת העוף דפסולה היכי מזה מדמה פירוש לר"ג דאמר אם עלה לא ירד כיון דאויר מזבח לאו כמזבח דמי לעולם הוי ירוד ומאי קושיא אימא הא דקתני אם עלה לא ירד היינו אם זרק לא יקנחנו אבל אם עלה בכלי ירד אלא ודאי לא יקנחנו הוי לכולי עלמא ואם עלה לא ירד דקאמר היינו אם עלה בכלי לא ירד אלא יזרקנו בעל כרחו ובההיא דמנחות (ג"ז שם) דקדק רבינו חיים דקאמר התם אין מקדשין ליקרב אבל מקדשין ליפסל וכי לא היה יודע דמקדשין ליפסל הא מתני' היא בין לפי' הקונטרס בין לפי' ר"ת דתנן כך הכלים מקדשין: **אויר** יש בין כבש למזבח. אבל אי אויר מזבח כמזבח דמו לא קשיא ליה מכי מטי כנגד אויר (לא) הוה ליה ירוד דכנגד אותו אויר יש אמה סובב כ] וסובב חשיב מזבח דאפילו להקטיר עליו איכא מאן דאמר פרק קדשי קדשים (לעיל דף סב:) דמקטירין כא] מיהו אין נראה לרבינו חיים שהרי יש אויר מפסיק יותר מכדי אמה סובב כדי שיהא אויר קרקע כב] מפסיקו כדאמרינן לעיל מה דם אויר קרקע מפסיקו אף בשר אויר קרקע מפסיקו וא"כ אכתי מכי מטי כנגד אויר קרקע ה"ל ירוד: **עולת** העוף דפסלה בה מחשבה. תימה מאי קשיא ליה הא אמרינן בפרק קדשי קדשים (לעיל דף סה.) שאם עשאה למטה מרגליו אפילו אמה אחת כשרה וא"כ אין כאן אויר מזבח ולפירוש הקונטרס שפירש למעלה שהיתה שם בליטה ניחא אי נמי פריך לרבי נחמיה דאמר (לעיל דף סה.) היא עצמה אינה נעשת אלא בגופו של קרן:

צ"ל נעיין ז"ק

לז א מיי' פ"ג מהלכות פסה"מ הלכה יג :

רש"ק מ"ז

צ"ל כך הכלים

צ"ל ומשני לא שקיבלו כו'

צ"ל כן מוכח

צ"ל דאיפסל ז"ק

[לעיל פד.]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה תיפשוט צ"ל קודם ד"ה יש חיבור : (ב) שם ד"ה אלמא לא משכחת בתמיה אלמא לא משכחת:

ועיין היטב פרש"י ותוס' שם

[צ"ל משכחת]

גליון הש"ס

גמ' הא לא קשיא תפשוט. שבת דף ג ע"ב.

צ"ל נעיין ז"ק

שיטה מקובצת

א] פסולין אבעיא להו אויר : ב] הכבש מקדש: ג] בעולין אות ל' נמחק: ד] עולת העוף דפסלה במחשבה . (וא"ת) [הקונטרס פי'] מליקה היתה בראשו של מזבח והא קלטה לה מזבח דאויר מזבח כמזבח ואילו הוה מקטירו למחר היה כשר וי"ל דלישנא דקלטה משמע דבר הנפסל שהמזבח קלטתו והבא הרי היא כשרה ממש א"נ (ר"ת אלא נראה) ה"פ [אפי'] אמרת דלינה מועלת בראשו של מזבח מ"מ הא קלטה לה מזבח דהא פסולים שעלו לא ירדו וא"כ למחר נמי בת הקטרה היא . מהר"ש : ה] דקדשו כלי שרת : ו] שכנגד האויר שדינן : ז] ואי רוב אות ז' נמחק : ח] דכיון דאי מקיים ליה : ט] איכא לאשכוחא : י] לא כהניא הס"ד : יא] לא קרבו בעירך לכלי חול : יב] לפרש"י שחשיב לא ירדו דוקא משום ותיבת שהשיב ר"י דדוקא ל"ש : יג] יעלו לכתחלה איברים ליקרב דכלי : יד] תיבות מכאן ואילך לשון ר"ת נמחק : טו] דקתני כך כלים מקדשים שמא מעלו בכלי (ס"א שמשהעלו בכלי) תיבת הך נמחק : טז] ולאו מפסולין קריש : יז] בפסולין נמי מוקי : יח] שהעמדתי בעירן בכלי תיבת בעודן נמחק : יט] בדם . עי' תוס' מנחות דף ו' : כ] סובב דהכבש היה פורח אמה יסוד ואמה סובב : כא] דמקטירין אבל השתא דלאו כמזבח דמי הוי כאויר וכי היכי דאויר מזבח לאו כמזבח דמי כמו כן אמה סובב לאו כסובב דמי וא"כ הה"ל ירוד : כב] הקרקע . עיין לעיל בתוס' דף ס"ב :

חטאת